

واژه‌های حسابداری

از محمد رضا پژوهی
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

فرض دوره مالی Time period Assumption

در طی عمر نامحدود واحدهای تجاری^(۱) عملیات و فعالیت‌های مالی به طور دائم و مستمر صورت می‌گیرند. اندازه‌گیری دقیق تابع عملیات یک واحد تجاری فقط در پایان عمر و پس از انحلال آن امکان پذیر است. به عبارت دیگر در صورت انحلال یک واحد تجاری تعیین تابع عملیات آن، فروش دارائیها و تسویه بدهیهای آن واحد تجاری میسر است. استفاده کنندگان از اطلاعات مالی خصوصاً سرمایه‌گذاران و اعتبار دهنگان علاقمندند که قبل از انحلال و خاتمه عملیات واحد تجاری اطلاعاتی در مورد وضعیت مالی و تابع عملیات آن به منظور تصمیم گیری در اختیار داشته باشند. بدین منظور و همچنین برای رفع نیازهای اطلاعاتی سایر استفاده کنندگان،

۱- به مرجب فرض تداوم فعالیت، یک واحد تجاری برای مدت زمان نامحدودی به فعالیت خود

حسابداران عمر فعالیت واحد تجاری را به دوره های زمانی کوتاهی تقسیم و وضعیت مالی و نتایج فعالیت های آن را برای این دوره های زمانی در قالب صورتها و گزارشها مالی تهیه و ارائه می کنند. این جدا سازی عملیات و رویدادهای مالی براساس دوره های زمانی کوتاه تراز عمر واحد تجاری را اصطلاحاً «فرض دوره مالی» می نامند.

تناولوب این دوره های زمانی براساس نیازهای استفاده کنندگان از گزارشها و صورتهای مالی تعیین می شود. متداولترین دوره زمانی، دوره مالی یکساله است که اصطلاحاً آنرا «سال مالی» نیز می نامند.

معمولآ دوره مالی یکساله باستی به گونه ای انتخاب شود که پایان دوره مصادف بازمانی باشدکه حجم عملیات واحد تجاری در پایین ترین سطح قرار گیرد. زیرا در چنین زمانی فرصت کافی برای انبارگردانی و تهیه و تنظیم صورتهای مالی وجود دارد.^(۱)

برخی از واحدهای تجاری علاوه بر صورتهای مالی سالیانه، برای دوره های زمانی کوتاه تر از یکسال نیز گزارشها مالی تهیه می کنند که به این گزارشها اصطلاحاً «گزارشها مالی میان دوره ای» اطلاق می شود. عموماً این گزارشها از جامعیت و تفضیل کمتری برخودار هستند.

تقسیم، عمر فعالیت های یک واحد تجاری به دوره های زمانی کوتاه به منظور اندازه گیری نتایج عملیات آن موجب استفاده از برآورد و تخمين در حسابداری گردیده است. نمونه های بارز این برآورد و تخمين ها محاسبه استهلاک برای دارائیهای ثابت و پیش بینی مطالبات مشکوک الوصول برای مطالبات است.

فرض دوره مالی همان با مفهوم سود حسابداری موجب استفاده از روش حسابداری تعهدی به جای روش حسابداری نقدی شده است. به عبارت دیگر استفاده از روش حسابداری تعهدی با قبول فرض دوره مالی و مفهوم سود حسابداری ضرورت پیدا کرده است.

۱- هر چند که اندازه گیری نتایج عملیات یک واحد تجاری در طی یک دوره زمانی یکساله با تقریب صورت می گیرد و دقیق نیست.

منابع و مأخذ:

1- Link , AlbertN. ,Encylopedia of Accounting,probus,1990.

۲- جزوه چاپ نشده «تئوری حسابداری» آقای دکتر علی ثقیلی - دانشگاه تربیت

مدرس، سال ۱۳۷۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی